

Voorjaarsnota 2015

Afdeling: Financiën
Datum: 20 mei 2015
Coursnummer: T15.06846

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Uitkomsten voorjaarsnota	5
2.1	Mutaties voorjaarsnota 2015	5
2.2	Stand en ontwikkeling beschikbare weerstandscapaciteit	6
3	Afwijkingenrapportage	8
3.1	Programma 1 Bestuur en dienstverlening	8
3.2	Programma 2 Sport, cultuur en onderwijs	9
3.3	Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning	12
3.4	Programma 4 Lansingerland schoon, heel en veilig	15
3.5	Programma 5 Lansingerland ontwikkelt	17
3.6	Programma 6 Grondzaken	18
3.7	Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen	19
4	Lopende investeringen 2015	22
4.1	Vervangingsinvesteringen Beheer en Onderhoud	22
4.2	Investeringen Onderwijs	24
4.3	Investeringen Ruimtelijke ontwikkeling	24
4.4	Ontwikkeling Staat van investeringen	24
5	Treasury	25
6	Drie decentralisaties	26
7	Taakstellingen en bezuinigingen	28
	Bijlage 1: Begrotingswijzigingen en administratieve wijzigingen	29

1 Inleiding

Voor u ligt de voorjaarsnota 2015. De voorjaarsnota is evenals in 2014 een afwijkingenrapportage. Zaken die conform begroting lopen worden niet gemeld. Met dit document actualiseren wij het in de begroting 2015 gepresenteerde financiële beeld. De opgenomen afwijkingen kunnen zowel beleidsmatig als financieel van aard zijn. Het betreft mutaties die reeds zijn gerealiseerd dan wel mutaties die in de loop van 2015 worden voorzien. Het resultaat van de voorjaarsnota geeft daarmee, gebaseerd op de kennis van vandaag, een eerste indicatie van het te verwachten resultaat van de jaarstukken 2015.

Resultaat voorjaarsnota 2015

De voorjaarsnota laat voor 2015 een positief effect zien van € 4,6 mln.. Door eerder genomen raadsbesluiten (begroting 2015 en najaarsnota 2014) was hiervan € 2,3 mln. al bekend. Netto leiden de mutaties uit de voorjaarsnota zelf tot een meevaller van € 2,3 mln. in 2015. De meerjarige (structurele) doorwerking van de mutaties uit de voorjaarsnota worden ook gepresenteerd en leiden tot een daling van de verwachte jaarsaldi t.o.v. de begroting 2015. Oorzaak hiervan is dat de grootste meevallers uit 2015 een incidenteel karakter hebben, terwijl de grootste tegenvallers vooral structureel van aard zijn. De bij de begroting 2015-2018 verwachte positieve saldi worden (met uitzondering van het jaar 2015) lager als gevolg van de effecten van de Voorjaarsnota. Voor een volledig beeld van het financieel meerjarenperspectief, dienen naast de mutaties uit de Voorjaarsnota, ook de mutaties uit de Kadernota 2015 te worden bezien.

De Financiën komen steeds verder in control. Om deze voorjaarsnota op te kunnen stellen is naar alle mogelijke begrotingsposten gekeken en zijn alle effecten van de jaarstukken 2014 met doorwerking naar latere jaren verwerkt. Wanneer we de belangrijkste mutaties beschouwen zien we dat de gevolgen van het vaststellen van de nota rentebeleid en de dalende marktrente veruit de grootste invloed heeft op het resultaat van de voorjaarsnota. Deze meevaller is gerealiseerd door actief op de Treasury te sturen. Daarnaast zijn er incidentele meevallers te melden (zoals het Eneco dividend, meevaller bijstandsuitkeringen en het vrijvallen van reserves van de stadsregio Rotterdam) die niet waren te voorzien. De grootste tegenvallers zijn structureel van aard en waren bij de jaarstukken 2014 al in beeld. Het gaat om het moeten aframen van de inkomsten bouwleges en het niet meer volledig mogen toerekenen van de BTW aan de rioolheffing.

Wijzigingen t.o.v. VJN 2014

Ten opzichte van de voorjaarsnota 2014 zijn een aantal veranderingen in het boekwerk doorgevoerd. Uitgangspunt daarbij is een SMART-rapportage waarbij het bestuur met een in omvang beperkt document wel op de hoogte is van alle relevante feiten. Waar het de toelichting van de afwijkingen per programma betreft, is gekozen voor een eenvoudiger opzet waarbij per programma de verschillen worden toegelicht. Er wordt niet met kleuren gewerkt, wel wordt bij alle afwijkingen expliciet gemaakt of de mutatie een voordeel dan wel een nadeel voor de algemene middelen betreft. In de aparte hoofdstukken wordt in samenhang de ontwikkelingen rondom de 3D's en de treasury nader geduid. Dit om in 2015 in beleidsmatig en financieel opzicht deze ontwikkelingen in onderlinge samenhang te presenteren aan het bestuur. Nieuw in deze voorjaarsnota is verder ook het hoofdstuk dat kort stilstaat bij de in 2015 doorgevoerde bezuinigingen en de stand van zaken daaromtrent. Ten slotte is in de bijlage een overzicht weergegeven van de begrotingswijzigingen die in 2015 zijn doorgevoerd. Conform toezegging aan de raad zijn de begrotingswijzigingen die al eerder door de raad zijn vastgesteld en de administratieve wijzigingen waarvan het doorvoeren aan het College / afdelingshoofden is gemandateerd, in deze VJN opgenomen.

Relatie met de KN 2015

In de voorjaarsnota worden alle mutaties gepresenteerd die hun oorsprong hebben in 2015 of eerder. Wanneer een financiële mutatie pas vanaf 2016 of later een effect heeft op de begroting, wordt deze mutatie niet opgenomen in de Voorjaarsnota 2015 maar in de Kadernota 2015.

Indien de mutatie een structureel effect heeft, wordt ook de meerjarige doorwerking geduid. De voorjaarsnota 2015 is daarmee een meerjarige bijstelling van de begroting 2015-2018. In voorgaande jaren werd hier anders mee omgegaan. Toen werden de meerjarige effecten niet meegenomen in Voor- en Najaarsnota. De voorjaarsnota 2015 vormt input voor de kadernota 2015. Beide documenten worden daarom ook gelijktijdig besproken door uw Raad.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 van de voorjaarsnota begint met een samenvatting van de financiële uitkomsten. In hoofdstuk 3 treft u de rapportage aan waarin per programma de afwijkingen worden gepresenteerd. In de tabellen worden voordelen voor de begroting als positief bedrag gepresenteerd en in de teksten zijn zij gemarkeerd met een (+). Negatieve consequenties voor de begroting worden in de tabellen en teksten met een (-) aangegeven. Met betrekking tot de reservemutaties bezien wij het effect vanuit de algemene dienst. Dit betekent dat een dotatie aan de reserve als nadeel wordt beschouwd (voor de algemene dienst) en een onttrekking uit de reserve als voordeel (voor de algemene dienst). Hoofdstuk 4 gaat in op lopende investeringen. Verder wordt in hoofdstuk 5 nader ingezoomd op de ontwikkeling bij de 3D's, in hoofdstuk 6 op de Treasury en in hoofdstuk 7 op de stand van zaken rondom de bezuinigingen. Tot slot zijn in bijlage 1 de begrotingswijzigingen en administratieve wijzigingen weergegeven.

2 Uitkomsten voorjaarsnota

Op 6 november 2014 heeft de raad de begroting 2015-2018 vastgesteld. Hierbij was het geraamde saldo voor het jaar 2015 € 396.416 positief. Sindsdien hebben twee wijzigingen geleid tot mutaties in de stand van de begroting. Dit waren de (structurele) doorwerkingen uit de Najaarsnota 2014 en de afdelingsplannen 2015. Deze mutaties hebben een gunstig effect gehad op de stand van de begroting en leiden tot het saldo “begroting 2015 na wijziging” zoals hieronder gepresenteerd:

	bedragen x € 1.000			
	2015	2016	2017	2018
Begroting 2015 voor wijziging	396	644	1.396	2.198
Structurele mutaties NJN 2014 (2015 -4)	1.811	-58	-58	-58
Afdelingsplannen 2015 (adm. 2015 - 117)	104	104	104	104
Begroting 2015 na wijziging	2.311	690	1.442	2.245

De grootste mutatie in de NJN 2014 betrof de verkoop van grond aan de Melanchton Business school. Deze inkomst stond geprogrammeerd voor 2014, maar werd bij de najaarsnota verschoven naar 2015. Naast bovenstaande mutaties zijn in 2015 nog een aantal administratieve wijzigingen verwerkt (zie bijlage 1), maar dat zijn per saldo budgettair neutrale mutaties en deze hebben geen invloed op het resultaat van de voorjaarsnota 2015. Wel worden deze mutaties per programma geduid in hoofdstuk 3.

2.1 Mutaties voorjaarsnota 2015

Na verwerking van de mutaties uit de voorjaarsnota 2015 ziet de stand van de begroting 2015 er als volgt uit:

	bedragen x € 1.000			
	2015	2016	2017	2018
Begroting 2015 voor wijziging voorjaarsnota 2015	2.311	690	1.442	2.245
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	1.090	119	82	81
Programma 2 Sport, cultuur en onderwijs	-196	50	57	58
Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning	7	-456	-53	-50
Programma 4 Lansingerland schoon, heel en veilig	-676	-369	-414	-295
Programma 5 Lansingerland ontwikkelt	-572	-512	-512	-512
Programma 6 Grondzaken	499	-	-	-
Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen	2.403	439	41	30
Totaal mutaties voorjaarsnota 2015	2.554	-729	-800	-689
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015	4.866	-39	642	1.556
Toevoeging aan reserves	-268	-200	-200	-200
Onttrekking aan reserves	3	-	-	-
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015 en afwikkeling reserves	4.600	-239	442	1.356

Het verwachte resultaat van de begroting 2015 voordat de mutaties van de voorjaarsnota worden verwerkt bedraagt € 2,3 mln. De voorjaarsnota geeft een aanvullend voordeel van € 2,3 mln. waarmee het verwachte resultaat 2015 uitkomt op € 4,6 mln. De meeste mutaties hebben een incidenteel karakter. De structurele doorwerking van de effecten uit de voorjaarsnota hebben voor de jaren 2016 tot en met 2018 een negatief effect. In de vastgestelde meerjarenbegroting 2015-2018 werden positieve, jaarlijks toenevende jaarsaldi begroot. Na verwerking van de voorjaarsnota is deze trend nog steeds waarneembaar, alleen liggen de saldi op een iets lager niveau. Alleen 2016 laat een beperkt negatief saldo in de jaarschijf zien.

2.2 Verschillenanalyse

De voorjaarsnota kent vele mutaties. De belangrijkste verschillen zijn:

- **Opheffing Stadsregio Rotterdam** **€ 770.000 voordelig**
Bij de liquidatie van de stadsregio wordt de overmaat in de reserves uitgekeerd en dat leidt voor Lansingerland tot een incidenteel voordeel van € 770.000.

- **BUIG** **€ 429.000 voordelig**
 Ten aanzien van de bijstandsuitkeringen wordt voor 2015 een incidentele meevaller verwacht van € 429.000. Dit komt met name doordat voor de BUIG een nieuwe verdeelmodel wordt gehanteerd. Dit levert Lansingerland een voordeel op. Meerjarig wordt dit saldo voorsnog op nul gezet.

- **Bouwleges** **€ 500.000 nadelig**
 Er wordt een structurele tegenvaller gemeld van € 500.000 bij de inkomsten bouwleges. De verwachting is dat de geraamde € 2 mln. aan inkomsten welke bij de begroting 2015 nog werd verwacht, de komende jaren niet wordt gerealiseerd. Dit beeld wordt bevestigd door de jaarstukken 2014.

- **Dividend Eneco** **€ 424.000 voordelig**
 In 2014 heeft Eneco een hogere winst behaald, welke deels als dividend wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders. Voor Lansingerland betekent dit een eenmalige meevaller van € 424.000. Er is geen reden om de dividendinkomsten voor komende jaren structureel naar boven bij te stellen.

- **Rentekosten** **€ 1.825.000 voordelig**
 Op basis van de door de raad in april 2015 vastgestelde nota's treasurystrategie en rentebeleid en de lage marktrente van dit ogenblik, kan een meevaller aan te betalen rente worden ingeboekt van € 1.825.000. Belangrijkste reden is op basis van de herijkte liquiditeitsprognose een lagere financieringsbehoefte en dus een lagere inleenrente. Voor zover deze meevaller een structureel karakter kent, wordt dit meegenomen in de kadernota 2015.

In hoofdstuk 3 worden alle mutaties uitgebreid toegelicht.

2.2 Stand en ontwikkeling beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit in de begroting 2015 bestaat uit de algemene reserve. In de begroting 2015 was rekening gehouden met het storten van het voordelige saldo van de jaarschijven en het storten van het rentevershil NIEGG Wilderszijde in de algemene reserve. In april 2015 is de nota rentebeleid vastgesteld. Onderdeel van dit besluit is het, op verzoek van de Provincie, instellen van een aparte bestemmingsreserve "resultaten Wilderszijde". Voortaan storten wij in deze reserve het zogenoemde renteververschil Wilderszijde (zie blz. 20 van de nota rentebeleid). Zowel de algemene reserve als de reserve 'resultaten NIEGG' maken onderdeel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente. In deze paragraaf geven wij de ontwikkeling van deze reserves weer. Met inachtneming van alle mutaties uit deze Voorjaarsnota ontwikkelt de beschikbare weerstandscapaciteit zich als volgt:

bedragen x € 1.000

Ontwikkeling algemene reserve	2015	2016	2017	2018
Stand algemene reserve per 1 januari	20.629	30.625	30.386	30.828
Begroting na wijziging	2.311	690	1.442	2.245
Saldo jaarrekening 2014	5.396	-	-	-
Mutaties voorjaarsnota 2015*	2.289	-929	-1.000	-889
Stand algemene reserve na verwerking VJN 2015 per 31 december	30.625	30.386	30.828	32.184
Stand bestemmingsreserve 'Wilderszijde' per 1 januari	-	1.046	2.095	3.220
Renteververschil NIEGG Wilderszijde	1.046	1.049	1.125	1.039
Stand bestemmingsreserve 'Wilderszijde' per 31 december	1.046	2.095	3.220	4.259
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	31.671	32.481	34.048	36.443

Ten behoeve van de kadernota 2015 actualiseren wij het risicoprofiel en daarmee de meerjarig benodigde weerstandscapaciteit. In de kadernota 2015 zal daarom de ontwikkeling van de weerstandsratio voor de komende jaren worden gepresenteerd op basis van het actuele risicoprofiel.

3 Afwijkingenrapportage

Hieronder volgt per programma een overzicht van de afwijkingen op tijd, kwaliteit en financiën. Zaken die conform de begroting lopen worden niet vermeld.

3.1 Programma 1 Bestuur en dienstverlening

Programma 1 - Bestuur en dienstverlening		bedragen x € 1.000			
		2015	2016	2017	2018
Begroting 2015 voor wijziging		-8.816	-8.496	-8.401	-8.447
Mutaties (raadsbesluiten t/m februari 2015)		-90	-0	-0	-0
Mutaties voorjaarsnota					
Beleidsveld 1	Gemeenteraad, college en griffier	290	89	52	51
Beleidsveld 2	Samenwerking	770	-	-	-
Beleidsveld 3	Dienstverlening	30	30	30	30
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015		-7.816	-8.377	-8.320	-8.367
Toevoeging aan reserves		-	-	-	-
Onttrekking aan reserves		-	-	-	-
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015 en afwikkeling reserves		-7.816	-8.377	-8.320	-8.367

Het verschil tussen de begroting 2015 voor wijziging en na inachtneming van de mutaties raadsbesluiten is het gevolg van mutaties uit het collegeprogramma (voorlichting en communicatie ad € 90.000).

Beleidsveld 1 Gemeenteraad, college en griffier

- In de begroting 2015 - 2018 zijn de loonkosten van de griffie voor een bedrag van € 26.000 oplopend naar € 28.000 (-) vanaf 2017 te laag opgenomen.
- In de jaarstukken 2014 is aangegeven dat de pensioenuitkeringen van alle pensioengerechtigden oud-wethouders en weduwen met ingang van 2015 gedekt worden uit de voorziening "wethouders pensioenen". Hierdoor vervallen de structureel geraamde lasten van afgerond € 79.000 (+) in de begroting 2015 - 2018.
- In de jaarstukken 2014 is aangegeven dat alle toekomstige wachtgeldaanspraken vanaf 2015 aan oud - wethouders reeds als last in de jaarrekening 2014 zijn verwerkt. Daarmee vervallen de geraamde lasten in de begroting 2015 - 2018 (jaarschijf 2015: € 237.500 (+) en jaarschijf 2016: € 36.600 (+).

Beleidsveld 2 Samenwerking

- De Stadsregio Rotterdam wordt per 1 juli 2015 opgeheven. De overmaat aan reserves wordt daarbij over de deelnemende gemeenten verdeeld. Het aandeel van de gemeente Lansingerland in het eigen vermogen van de Stadsregio Rotterdam bedraagt € 770.000 (+). De jaarrekening van de SR is op dit moment echter nog niet vastgesteld, waardoor het definitieve saldo mogelijk nog kan muteren.

Beleidsveld 3 Dienstverlening

- Doordat de vaste commissie van advies voor de bezwaarschriften is teruggegaan in leden, anticiperend op de ontwikkelingen in formele geschiloplossing en ambtelijk horen, kunnen de presentiegelden structureel verlaagd worden met € 10.050 (+).
- Het bedrag voor diverse dienstverleningskosten (gemeentenieuws, lansingerlandcafé, e-dienstverlening) is in 2014 niet volledig benut. We verwachten dat ditzelfde geldt voor 2015 en het gegeven dat in 2016 het gemeentenieuws niet meer zal worden uitgegeven, zorgt ervoor dat er structureel een bedrag van € 20.000 (+) kan worden afgeamd.

3.2 Programma 2 Sport, cultuur en onderwijs

Programma 2 - Sport, cultuur en onderwijs		bedragen x € 1.000			
		2015	2016	2017	2018
Begroting 2015 voor wijziging		-15.004	-15.080	-15.018	-14.904
Mutaties (raadsbesluiten t/m februari 2015)		-58	-58	-58	-58
Mutaties voorjaarsnota					
Beleidsveld 1	Sport	-75	-46	-46	-46
Beleidsveld 2	Cultuur	40	40	40	40
Beleidsveld 3	Onderwijs en kinderopvang	-161	56	63	64
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015		-15.258	-15.087	-15.019	-14.903
Toevoeging aan reserves		-	-	-	-
Onttrekking aan reserves		3	-	-	-
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015 en afwikkeling reserves		-15.255	-15.087	-15.019	-14.903

Het verschil tussen de begroting 2015 voor wijziging en na inachtneming van de mutaties raadsbesluiten is het gevolg van structurele mutaties uit de najaarsnota 2014. Dit zijn de verlaging van de exploitatielasten zwembad (€ -21.000) en hogere belastingen voortgezet onderwijs (€ -37.000).

Beleidsveld 1 Sport

- De kosten van belastingen (met name ozb) van de gemeentelijke binnensportaccommodaties zijn structureel € 37.000 (-) hoger dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de ozb - tarieven in 2014 en 2015 met meer dan 10% extra zijn verhoogd.
- De renovatie van het honk- en softbalveld en de daarmee samenhangende investering van de beregeningsinstallatie van in totaal € 149.558 wordt minimaal 2 jaar doorgeschoven. De KNBSB (Nederlandse honkbalbond) eist bij een renovatie dat de velden aan de nieuwste eisen moeten voldoen. Hierbij is bovenop de 149.558 nog eens € 200.000 extra nodig om de velden aan deze eisen aan te passen. Dit budget is er op dit moment niet. Daarom is na overleg met de KNBSB, de vereniging en de gemeente afgesproken dat wanneer we het veld qua veiligheid aanpassen, we voor de afwijkende afmeting nog minimaal 2 jaar dispensatie krijgen. Er worden derhalve in dit jaar alleen aanpassingen gedaan i.v.m. de veiligheidseisen. Hiervoor is eenmalig € 35.000 (-) noodzakelijk.
- Er wordt een gymzaal gerealiseerd bij de Westpolder 2 school. Daar zal onderhoud moeten worden gepleegd. Hiervoor is jaarlijks een budget benodigd van circa € 9.000 (-). De oplevering van de gymzaal wordt in de tweede helft van 2015 verwacht. Voor 2015 wordt daarom een bedrag van € 3.000 (-) geraamd.

Beleidsveld 2 Cultuur

- Uitgaven voor het Zeilfonds ad € 40.000 (+) staan structureel begroot op programma 2 (Cultuur). Het betreffen incidentele subsidies ter bevordering van sociale cohesie. Derhalve verhuizen deze uitgaven naar programma 3 (Maatschappelijke Ondersteuning), beleidsveld 2.

Beleidsveld 3 Onderwijs en kinderopvang

- De kosten van belastingen (met name ozb) van de scholen voor primair onderwijs zijn structureel € 63.500 (-) hoger dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de ozb - tarieven in 2014 en 2015 met meer dan 10% extra zijn verhoogd.
- De inkomsten uit de verhuur van schoolgebouwen aan BSO en kinderopvang zijn in 2015 € 30.000 (+) hoger dan geraamd. Ook in 2016 en volgende jaren zullen deze inkomsten hoger uitvallen dan geraamd. Aangezien de verhuur van de Groeneweg 125 - 129 aan de BSO Zus en ZO, met ingang van 1 januari 2016, wordt beëindigd lopen vanaf 2016 de extra huurinkomsten terug naar € 17.500 (+).
- De huurkosten van het tijdelijke schoolgebouw aan de Groeneweg 81 - 83 zijn hoger dan geraamd en lopen door tot contractopzegging per 1 juli 2017. De verhoogde kosten bedragen € 20.000 (-) in 2015 en 2016 en € 10.000 (-) in 2017.
- De bijdrage aan de Vereniging van Eigenaren van € 22.065 (-) voor het schoolgebouw de Mozaïek komt voor rekening van de gemeente als eigenaar van dit gedeelte van het totale complex dat bestaat uit koop - en huurwoningen, commerciële ruimten en een school.

- In de jaarstukken 2014 is besloten tot het versneld afschrijven van de restant boekwaarde, per 31 december 2014, van in het verleden geactiveerde onderhoudsuitgaven van schoolgebouwen primair onderwijs. Daardoor vervallen met ingang van 2015, de geraamde kapitaallasten (+) van deze investeringen (2015: € 80.212; 2016 € 75.815; 2017: € 73.695 en 2018: € 66.377).
- Aangezien basisschool Prins Maurits onder de opheffingsnorm zit beëindigt het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, per 1 augustus 2015, de bekostiging van deze school aan de Orionstraat in Berkel en Rodenrijs. Omdat de basisschool Prins Maurits, per 1 augustus 2015, fuseert met basisschool Prins Johan verandert het aantal leerlingen van basisschool Prins Johan Friso en daarmee ook hun ruimtebehoefte en eventueel die van andere basisscholen in de omgeving. Op basis van ons onderzoek hebben wij uw raad (BR1500052), ten behoeve van behandeling in de raadsvergadering op 28 mei 2015, voorgesteld om het schoolgebouw aan de Orionstraat voor een periode van vijf jaar ter beschikking te stellen als dislocatie van basisschool Prins Johan Friso. Hiermee wordt het schoolbestuur Spectrum de mogelijkheid geboden om hun toekomstplan vorm en inhoud te geven. Tevens hebben wij uw Raad voorgesteld om af te zien van de voorgenomen investering tot renovatie, zoals opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs (IHP PO). Als gevolg van de het niet doorgaan van de voorgenomen Renovatie van de Prins Mauritschool (investering van € 913.700,-) vervallen, met ingang van 2016, de geraamde kapitaallasten (+) van deze investering (2016: € 68.543; 2017 € 67.263 en 2018: € 65.984).
- In 2015 zijn de lasten van belastingen (ozb) van het voortgezet onderwijs incidenteel € 17.000 (-) hoger omdat van Melanchthon Berkroden in Berkel en Rodenrijs zowel voor de tijdelijke huisvesting als voor het in aanbouw zijnde nieuwe permanente schoolgebouw ozb verschuldigd is. Deze kosten komen op grond van de Wet op het Voorgezet Onderwijs voor rekening van de gemeente.
- De afrondende werkzaamheden in 2015 van de sloop van de tijdelijke huisvesting van de Melanchthon Business School aan de Rembrandtlaan in Bleiswijk (die gestart is in december 2014) en de kosten van het herstel van de muur van de naastgelegen sporthal, bedragen € 63.000 (-). Deze kosten waren nog niet begroot.
- De werkelijke bijdrage aan schoolbesturen voor de 1e inrichting Onderwijs Leerpakket (OLP) en meubilair, op grond van het huisvestingsprogramma 2015, bedragen € 68.330. Ten opzichte van de raming stijgt de bijdrage met € 3.085 (-). Deze hogere lasten worden gedekt ten laste van de reserve “1e inrichting OLP en meubilair” (+).
- Aangezien het werkelijk aantal VO - leerlingen, per 1 oktober 2014, 170 hoger is dan geraamd, stijgt het bedrag dat in het kader van doordecentralisatie aan de schoolbesturen (BOOR en CVO) wordt uitbetaald met € 82.824 (-). Tegenover deze hogere lasten staat een bedrag van afgerond € 124.000 aan hogere algemene uitkering (zie programma 7, beleidsveld 2).
- Tot en met 2013 is een bedrag van € 130.212 (+) aan ontvangen rijksmiddelen voor Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB) nog niet besteed. Aangezien het Rijk bij het niet besteden van deze middelen in 2015 het gehele bedrag terugvordert hebben wij besloten om een eenmalige regeling “subsidie - impuls OAB” in 2015 in te stellen voor een bedrag van maximaal € 130.212 (-). Op grond van deze regeling kunnen basisscholen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven een verzoek indienen voor activiteiten in 2015 om bestaande onderwijsachterstanden te verminderen dan wel zo mogelijk zelfs te voorkomen.

In onderstaand overzicht staan de mutaties van beleidsveld 3 “onderwijs en kinderopvang” gespecificeerd.

bedragen x € 1,-

Beleidsveld 3: Onderwijs en kinderopvang	2015	2016	2017	2018
Mutaties voorjaarsnota:				
Belastingen scholen voor primair onderwijs	-63.500	-63.500	-63.500	-63.500
Inkomsten uit verhuur schoolgebouwen	30.000	17.500	17.500	17.500
Huurkosten tijdelijke huisvesting	-20.000	-20.000	-10.000	
Bijdrage aan VvE voor schoolgebouw Mozaik	-22.065	-22.065	-22.065	-22.065
Afschrijving geactiveerd onderhoud	80.212	75.815	73.695	66.377
Vervallen kapitaallasten renovatie Prins Mauritschool	-	68.543	67.263	65.984
Belastingen scholen voor voortgezet onderwijs	-17.000			
Sloop tijdelijke VO school Rembrandtlaan en herstel muur	-63.000			
Bijdrage 1e inrichting OLP en meubilair	-3.085			
Bijdrage doordecentralisatie (BOOR en CVO)	-82.824			
Incidentele subsidie impuls onderwijsachterstandenbeleid	-			
Totaal	-161.262	56.293	62.893	64.296
Mutatie reserves				
Onttrekking aan reserve 1e inrichting OLP en meubilair	3.085			
Totaal mutaties	-158.177	56.293	62.893	64.296

3.3 Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning

Programma 3 - Maatschappelijke ondersteuning		bedragen x € 1.000			
		2015	2016	2017	2018
Begroting 2015 voor wijziging		-26.040	-26.709	-26.411	-26.530
Mutaties (raadsbesluiten t/m februari 2015)		568	559	549	540
Mutaties voorjaarsnota					
Beleidsveld	1 Jeugd	125	83	83	83
Beleidsveld	2 Maatschappelijke ondersteuning	-391	-383	20	23
Beleidsveld	3 Werk en inkomen	272	-156	-156	-156
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015		-25.465	-26.606	-25.914	-26.039
Toevoeging aan reserves		-	-	-	-
Onttrekking aan reserves		-	-	-	-
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015 en afwikkeling reserves		-25.465	-26.606	-25.914	-26.039

Het verschil tussen de begroting 2015 voor wijziging en na inachtneming van de mutaties raadsbesluiten is het gevolg van het corrigeren van een begrotingspost van sociaal culturele accommodaties (€ 568.000). Deze waren bij het herverdelen van de budgetten binnen de nieuwe programma indeling per abuis onder programma 3 geschaard maar horen bij programma 5.

Drie decentralisaties

Uitgangspunt is dat de 3D's (Jeugd, nieuwe WMO en participatie) budgetneutraal zijn voor de algemene dienst. Voordelen en nadelen bij de 3D's worden binnen de 3D's gecompenseerd. Zij hebben geen financieel effect op de algemene dienst. Zie hoofdstuk 6 voor meer informatie.

Beleidsveld 1 Jeugd

- De kosten van het vervoer van jeugd naar een jeugd GGZ voorziening waren nog niet begroot. Inmiddels kan worden ingeschat dat dit structureel € 100.000 (-) per jaar kost.
- Ten behoeve van de implementatie van de decentralisatie Jeugd is in 2015 extra inzet nodig. De dekking van € 42.000 (+) komt uit het implementatiebudget 3D uit programma 3. Op programma 7 heeft dit een negatief effect van € 42.000.
- Het tekort op jeugd kan worden verlaagd met € 77.750 (-) als resultante van lagere loonkosten inclusief overhead van € 177.500 en hogere kosten van het vervoer van jeugd naar een jeugd ggz-instelling van € 100.000. Zie programma 7 (saldo kostenplaatsen) voor de lagere loonkosten.
- De integratie-uitkering sociaal domein is structureel verlaagd, omdat voor personen die van het overgangsrecht van de Wet langdurige zorg (Wlz) gebruik maken de zorgkosten niet door de gemeente worden gedragen. In dit programma worden de bijbehorende zorgbudgetten voor Jeugd (€ 261.000 (+) vanaf 2015) naar beneden aangepast. Zie voor de aanpassing in de Algemene Uitkering programma 7.

Beleidsveld 2 Maatschappelijke ondersteuning

Nieuwe Wmo:

Ondanks dat we nog niet alle data hebben en eigenlijk nog geen goede inschatting kunnen maken van de toestroom van cliënten (in kwantiteit en zwaarte van de problematiek), denken we op basis van het huidige aantal bij ons bekende cliënten budget over te houden op de nieuwe Wmo (begeleiding). Van het nieuwe Wmo-budget kan daarom bij globale inschatting incidenteel € 100.000 (+) worden afgeraamd (€ 80.000 voor Begeleiding Individueel Basis en € 20.000 voor Begeleiding Groep Basis). Er bestaat een risico dat (een deel van) dit bedrag weer bijgeraamd moet worden in de najaarsnota als blijkt dat de zorgvraag toch hoger uitvalt of andere onvoorziene omstandigheden zich voordoen.

• *Transformatie Sociaal Domein:*

In november 2014 zijn de contracten Wmo tot stand gekomen. In deze contracten is een bekostigingssystematiek overeengekomen die nog onvoldoende mogelijkheden biedt om te sturen op resultaten. Bij de overeenkomst is daarom een tweede overeenkomst ondertekend (Ontwikkelingsovereen-

komst) waarmee aanbieders en gemeenten zichzelf de opdracht geven om in 2015 te zoeken naar een nieuwe bekostigingsmodel. We verwachten hier incidenteel € 50.000 (-) voor nodig te hebben.

- **Toezicht:**

Een nieuwe wettelijke taak in de Wmo, die we nog niet hebben opgenomen in de begroting is toezicht. Dit moet structureel in de begroting worden opgenomen voor € 25.000 (-).

- Het overschot op Wmo-nieuw neemt toe met € 148.154 (-) in 2015 en € 98.154 (-) in volgende jaren. Dit komt door lagere loonkosten inclusief overhead van € 123.154 (respectievelijk € 73.154) plus overige ontwikkelingen van € 25.000. Zie programma 7 (saldo kostenplaatsen) voor de lagere loonkosten.
- De integratie-uitkering sociaal domein is structureel verlaagd, omdat voor personen die van het overgangsrecht van de Wet langdurige zorg (Wlz) gebruik maken de zorgkosten niet door de gemeente worden gedragen. In dit programma worden de bijbehorende zorgbudgetten voor de nieuwe WMO (2015: € 122.000 (+), 2016 en verder € 127.000 (+)) naar beneden aangepast. Zie voor de aanpassing in de Algemene Uitkering programma 7.

Onderstaande tabel geeft de mutaties voor de 3 decentralisaties (Jeugd en nieuwe WMO) weer:

bedragen x € 1,-				
3D	2015	2016	2017	2018
Lagere loonkosten incl. overhead	437.265	437.265	437.265	437.265
Transformatie WMO	-50.000	-	-	-
Toezicht WMO	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Uitputting WMO budget	100.000	-	-	-
Vervoer jeugd naar GGZ-instelling	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Lager tekort op Jeugd	-77.750	-77.750	-77.750	-77.750
Hoger overschot op WMO	-148.154	-98.154	-98.154	-98.154
Hoger budget participatie	-136.361	-136.361	-136.361	-136.361
Totaal	-	-	-	-

Oude Wmo:

- Op basis van ervaringen van afgelopen jaren geven we minder uit aan woningaanpassingen. We stellen een structurele aframing voor van € 50.000 in 2015, € 53.000 in 2016, € 56.180 in 2017 en € 59.550 in 2018 (+).
- Door het ministerie van VWS is aan Lansingerland een Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) toegekend voor 2015 en 2016 voor € 400.000 (-) per jaar via een decentralisatie uitkering uit het gemeentefonds. Deze huishoudelijke hulp wordt via dienstencheques ingezet ter ontlasting van mantelzorgers.
- Uitgaven voor het Zeilfonds ad € 40.000 (-) staan structureel begroot op programma 2 (Cultuur). Het betreffen incidentele subsidies ter bevordering van sociale cohesie. Derhalve horen deze uitgaven thuis op programma 3 (Maatschappelijke Ondersteuning).

Beleidsveld 3 Werk en inkomen

- Vanwege een toename van statushouders (naar verwachting 98, met als gevolg naar verwachting 48 uitkeringen voor heel 2015) en nieuwe doelgroepen vanwege de Participatiewet (17 uitkeringen) verwachten we een toename op de verstrekte bijstand van ongeveer € 600.000. Daar tegenover staat een voorlopige groei van het BUIG-budget (Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten) en hogere eigen inkomsten van uitkeringsontvangers die op de uitkering in mindering worden gebracht. Dit betekent per saldo een verwacht overschot in 2015 van € 428.745 (+). Rekenen we deze groei onverminderd door naar 2016 en verder dan kan een nadeel vanaf 2016 en verder ontstaan van rond de € 250.000. De ambitie is echter om met succesvol participatiebeleid de groei van het bestand te voorkomen en de voorlopige raming is dus begrotingsneutraal vanaf 2016. Dit betekent dat er ten opzichte van de huidige begroting vanaf 2016 geen extra lasten worden geraamd. Indien het bestand toch groeit is de verwachting dat ook het BUIG-budget groeit. Alle verwachtingen zijn daarmee afhankelijk van de uiteindelijke hoogte van het BUIG-budget.
- Voor het gemeente extra pakket is in de begroting 2015-2018 per abuis structureel € 20.000 (-) te weinig opgenomen. Dit is nu hersteld.
- Er kan € 136.361 (-) worden toegevoegd aan het participatiebudget door lagere loonkosten inclusief overhead. Zie programma 7 (saldo kostenplaatsen) voor de lagere loonkosten.

3.4 Programma 4 Lansingerland schoon, heel en veilig

Programma 4 - Lansingerland schoon, heel en veilig		bedragen x € 1.000			
		2015	2016	2017	2018
Begroting 2015 voor wijziging		-15.723	-16.610	-16.639	-17.211
Mutaties (raadsbesluiten t/m februari 2015)		59	-	-	-
Mutaties voorjaarsnota					
Beleidsveld	1 Beheer openbare ruimte	-629	-417	-410	-291
Beleidsveld	2 Veiligheid en leefbaarheid	-22	-10	-10	-10
Beleidsveld	3 Afval- en afvalwatermanagement	-25	58	5	5
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015		-16.341	-16.980	-17.053	-17.506
Toevoeging aan reserves		200	200	200	200
Onttrekking aan reserves		-	-	-	-
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015 en afwikkeling reserves		-16.541	-17.180	-17.253	-17.706

Het verschil tussen de begroting 2015 voor wijziging en na inachtneming van de mutaties raadsbesluiten is het gevolg van mutaties naar aanleiding van de afdelingsplannen (ad € 59.000).

Beleidsveld 1 Beheer openbare ruimte

- Als gevolg van de actualisatie van het gemeentelijke rioleringsplan is geconstateerd dat in de doorbelasting van de kosten voor straatreiniging ook het legen van de prullenbakken in de openbare ruimte (ad € 150.000) is meegenomen. Dekking van deze kosten dient op een andere wijze te worden voorzien. Op basis van extern advies lijken er mogelijkheden te bestaan de kosten te dekken vanuit de afvalstoffenheffing. Of het volledige bedrag gedekt kan worden dient nog nader uitgezocht en uitgewerkt te worden. Zodra hierover meer duidelijkheid bestaat wordt de gemeenteraad geïnformeerd.
- Gezien de verwachte overdrachten die in 2015 vanuit de GREXen plaatsvinden, wordt aanspraak gedaan op de stelpost Areaaluitbreiding ter grootte van in totaal € 433.183 structureel. In 2015 zal naar beleidsveld 1 een structureel bedrag van € 421.751 (-) worden overgeboekt van de stelpost Areaaluitbreiding naar de betreffende onderhoudsbudgetten in het kader van de overdracht van het onderhoud van groen richting de algemene dienst. Het restantbedrag gaat naar beleidsveld 3 afval- en afvalwatermanagement. Ten opzichte van de totale stelpost is er een afwijking vanwege het uitlopen van geplande overdrachten van projecten Meerpolder en Westpolder en het niet opstarten van kleinere projecten. Deze overdrachten zullen vanaf 2016 plaatsvinden.
- De eenmalige extra last van € 125.000 (-) betreft het tijdelijk beheer van de Groenzoom. Door het eerder overdragen van de verschillende deelgebieden is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer in 2015 totdat de nieuwe beheerder vanaf 2016 het beheer zal gaan uitvoeren. In het verleden heeft de gemeente een afkoopsom ontvangen van de provincie voor beheer van de Groenzoom. Deze afkoopsom is bij de begroting 2015 toegevoegd aan de algemene reserve en zijn de structurele lasten van 330.000 verwerkt in de begroting vanaf 2016. Nu is het beheer eerder overgekomen waar geen dekking voor is binnen het jaar 2015.
- Op afgesloten investeringen kunnen geen kosten meer worden geactiveerd. Nagekomen kosten dienen eenmalig in de exploitatie te worden verantwoord. Dit zorgt voor een nadeel van € 32.000 (-).
- Het actualiseren van de huidige lopende kredieten zorgt in 2016 voor een negatief saldo van € 39.000 (-) op de kapitaallasten door het naar voren halen van de investeringen op de Wilgenlaan en de damwand op de Hoefweg. In verdere jaren vanaf 2016 zorgt de actualisatie voor een voordeel. Verdere toelichtingen vindt plaats bij het hoofdstuk "lopende investeringen 2015".
- Met het herijken van de beheerplannen wordt bijgedragen aan het bereiken van repressief toezicht in 2016. Over de herijking zijn afspraken gemaakt met de provincie. Op basis van de afspraken is het mogelijk dat de herijking wordt afgerond voor de begroting 2016. Dit betekent dat opdrachten aan externe adviesbureaus moeten worden verstrekt. In de begroting 2015 is geen rekening gehouden met een tussentijdse herijking van de vigerende beheerplannen. De externe ondersteuning is geraamd op een bedrag van € 50.000 (-) incidenteel.

Beleidsveld 2 Veiligheid en leefbaarheid

- De minister van Veiligheid en Justitie heeft per 1 januari 2015 de proces-verbaal vergoeding afgeschaft waardoor wij de begrootte € 9.500 (-) niet meer ontvangen.
- Naar aanleiding van het succes van de pilot jaar hartveilig wonen van de veiligheidsregio in de pilot-gemeenten Lansingerland en Vlaardingen is de VRR voornemens om in 2015 en 2016 het aantal deelnemende gemeenten uit te breiden. In 2014 waren er geen kosten voor Lansingerland aan verbonden. De VRR heeft besloten in 2015 de kosten te verdelen over de deelnemende gemeenten. Wij verwachten dat de bijdrage van Lansingerland aan Hartveilig wonen in 2015 € 12.500,- bedragen. Deze kosten waren niet begroot omdat op het moment van opstellen van de begroting er nog geen duidelijkheid was over de kostenverdeling. Voor de jaren na 2015 kan het betekenen dat er meer gemeenten meedragen in de kosten en zodoende de bijdrage van Lansingerland daalt. Deze kosten ramen we zodra hier meer duidelijkheid over is.

Beleidsveld 3 Afval- en afvalwatermanagement

- Gezien de verwachte overdrachten die in 2015 plaatsvinden, maken we aanspraak op de stelpost Areaaluitbreiding ter grootte van structureel € 433.183 (zie ook beleidsveld 1). In 2015 zal er een structureel bedrag van € 11.432 (-) worden overgeboekt van de stelpost Areaaluitbreiding naar de betreffende onderhoudsbudgetten op beleidsveld afval- en afvalwatermanagement.
- Op afgesloten investeringen kunnen geen kosten meer worden geactiveerd. Nagekomen kosten dienen eenmalig in de exploitatie te worden verantwoord. Dit zorgt voor een incidenteel nadeel van € 13.879 (-).

Reserve mutatie

Bij de jaarrekening 2014 is gebleken dat er geen BTW berekent mag worden over de rente van de investeringen bij de riolering. Dit betekent dat er een correctie plaats vindt op het product en dat er € 200.000 extra gedoteerd per jaar gedoteerd moet worden aan de reserve riolering vanuit de algemene middelen.

3.5 Programma 5 Lansingerland ontwikkelt

Programma 5 - Lansingerland ontwikkelt		bedragen x € 1.000			
		2015	2016	2017	2018
Begroting 2015 voor wijziging		-5.082	-4.916	-4.879	-4.874
Mutaties (raadsbesluiten t/m februari 2015)		-668	-559	-549	-540
Mutaties voorjaarsnota					
Beleidsveld	1 Ruimtelijke ordening	-547	-512	-512	-512
Beleidsveld	2 Infrastructuur en mobiliteit	-	-	-	-
Beleidsveld	3 Economische ontwikkeling	-25	-	-	-
Beleidsveld	4 Duurzaamheid	-	-	-	-
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015		-6.322	-5.986	-5.941	-5.926
Toevoeging aan reserves		-	-	-	-
Onttrekking aan reserves		-	-	-	-
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015 en afwikkeling reserves		-6.322	-5.986	-5.941	-5.926

Het verschil tussen de begroting 2015 voor wijziging en na inachtneming van de mutaties raadsbesluiten is het gevolg van het corrigeren van een begrotingspost van sociaal culturele accommodaties (ad € 568.000. Deze waren bij het herverdelen van de budgetten binnen de nieuwe programma indeling per abuis onder programma 3 geschaard en horen bij programma 5. Het resterende bedrag (ad € 100.000) is het gevolg van mutaties uit het collegeprogramma.

Beleidsveld 1 Ruimtelijke ordening

- We ontvingen een 100% voorbereidingssubsidie voor de realisatie van geluidschermen langs de N209 in Bergschenhoek en Bleiswijk. Per brief U14.11280 en U15.04168 is de raad hierover geïnformeerd. Het subsidiebedrag voor de voorbereiding is voor de helft reeds ontvangen (zijnde € 453.535) en geven wij uit aan een ontwerp, bestek en geluidsonderzoek.
- Meerjarig zien we grote fluctuaties in gerealiseerde opbrengsten bouwleges. Op basis van het gemiddelde van de laatste jaren in combinatie met de verwachte ontwikkelingen bij projecten verwachten we dat de geraamde opbrengst uit bouwleges structureel € 500.000 (-) lager uit gaan vallen.
- Voor het komend jaar wordt een extra incidenteel budget geraamd van € 35.000 (-). Door (extra) onderzoeken naar de prognose voor de woningbouwplanning en planning voor de uitgifte van bedrijfsterrein en bijv. kosten voor de taxatie van te verkopen strategisch vastgoed is het regulier geraamde onderzoeksbudget niet voldoende.
- Het Museum in Bleiswijk ontvangt een subsidie ad € 12.000 (-) om de huurkosten te kunnen dekken. Zie programma 7 beleidsveld 5.

Beleidsveld 2 Infrastructuur en mobiliteit

Binnen dit beleidsveld hebben zich geen mutaties voorgedaan.

Beleidsveld 3 Economische ontwikkeling

- In de jaarstukken 2014 hebben wij u gemeld dat de renovatie van de stroomkasten bij de markt in Berkel niet in 2014 heeft plaatsgevonden. De renovatie wordt alsnog in 2015 uitgevoerd. Uw raad heeft voor de uitgaven bij de najaarsnota 2014 € 25.000 (-) beschikbaar gesteld.

Beleidsveld 4 Duurzaamheid

Binnen dit beleidsveld hebben zich geen mutaties voorgedaan.

3.6 Programma 6 Grondzaken

Programma 6 - Grondzaken		bedragen x € 1.000			
		2015	2016	2017	2018
Begroting 2015 voor wijziging		-3.176	-3.283	-3.393	-4.017
Mutaties (raadsbesluiten t/m februari 2015)		17	-	-	-
Mutaties voorjaarsnota					
Beleidsveld 1	Vastgoedbeleid	-	-	-	-
Beleidsveld 2	Grondexploitatie	499	-	-	-
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015		-2.661	-3.283	-3.393	-4.017
Toevoeging aan reserves		-	-	-	-
Onttrekking aan reserves		-	-	-	-
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015 en afwikkeling reserves		-2.661	-3.283	-3.393	-4.017

Het verschil tussen de begroting 2015 voor wijziging en na inachtneming van de mutaties raadsbesluiten is het gevolg van structurele mutaties uit de najaarsnota 2014. Dit betreft de transformatiezone Wilgenlei voor een bedrag van € 16.500.

Beleidsveld 1 Vastgoedbeleid

Binnen dit beleidsveld hebben zich geen mutaties voorgedaan.

Beleidsveld 2 Grondexploitatie

- Voordat de Randweg-West naar de beheerfase over kan gaan dienen er nog afrondende werkzaamheden aan te worden verricht om de weg op het juiste kwaliteitsniveau te brengen. De hiermee gemoeid gaande kosten worden geraamd op € 50.000 (-). De kosten voor de Randweg-West werden in het verleden gedekt vanuit de reserve afschrijvingen bedragen in uitvoering. Deze reserve is bij de jaarrekening 2013 opgeheven. Daarom dienen deze kosten nu in de exploitatie te worden verwerkt.
- In de jaarstukken 2014 staat voor een bedrag van € 117.000 aan inkomsten onterecht geactiveerd op het project Transformatiezone Wilgenlei. Het betreft huur-inkomsten van de kinderopvang die op de Wilgenlei is gevestigd. Deze € 117.000 (+) kan nu vrijvallen in de algemene middelen.
- Eind april 2015 is de nota rentebeleid vastgesteld en als onderdeel hiervan is besloten tot een andere verantwoordingswijze van het uit exploitatie genomen deel van Wilderszijde. Voor de kostenplaats kapitaallasten betekent dit een nadeel van € 403.000 ten opzichte van de begroting 2015. Daar tegenover staat een voordeel op het programma Grondzaken van € 432.000 (+) ten opzichte van de begroting 2015.

3.7 Programma 7 Algemene dekkingsmiddelen

Programma 7 - Algemene dekkingsmiddelen		bedragen x € 1.000			
		2015	2016	2017	2018
Begroting 2015 voor wijziging		73.840	75.093	74.741	75.983
Mutaties (raadsbesluiten t/m februari 2015)		173	58	58	58
Mutaties voorjaarsnota					
Beleidsveld	1 Lokale heffingen	-	-	-	-
Beleidsveld	2 Algemene uitkering gemeentefonds	16	-15	-416	-420
Beleidsveld	3 Dividend	424	-	-	-
Beleidsveld	4 Financieringsfunctie	1.455	29	32	24
Beleidsveld	5 Algemene dekkingsmiddelen en saldo kostenplaatsen	508	425	425	425
Beleidsveld	6 Mutaties reserves	-	-	-	-
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015		76.416	75.589	74.840	76.070
Toevoeging aan reserves		68	-	-	-
Onttrekking aan reserves		-	-	-	-
Begroting 2015 na verwerking VJN 2015 en afwikkeling reserves		76.348	75.589	74.840	76.070

Het verschil tussen de begroting 2015 voor wijziging en na inachtneming van de mutaties raadsbesluiten is het gevolg van een hoeveelheid aan mutaties. Deze betreffen de najaarsnota, het collegeprogramma, de afdelingsplannen en uitgaven ten laste van het centraal inhuurbudget van de gemeente.

Beleidsveld 1 Lokale heffingen

Binnen dit beleidsveld hebben zich geen mutaties voorgedaan.

Beleidsveld 2 Algemene uitkering gemeentefonds

- De mutaties van de algemene uitkering uit het gemeentefonds bestaan uit de volgende componenten:
 - Decentralisatie -uitkering (DU), huishoudelijke Hulp toelage voor zowel 2015 als 2016 een bedrag van € 400.000 (+). De ontvangen bijdrage wordt voor eenzelfde bedrag als last in de begroting verwerkt (zie toelichting bij programma 3, beleidsveld 2).
 - In verband met de besluitvorming, in het kader van de Wet langdurige zorg (WLz), die ertoe geleid heeft dat er minder cliënten onder de Wmo (nieuw) en de Jeugdwet zijn komen te vervallen wordt de algemene uitkering in 2015 met een bedrag van € 383.000 (-) en in 2016 en volgende jaren met een bedrag van € 388.000 (-) verlaagd. Deze verlaging van de algemene uitkering leidt voor eenzelfde bedrag tot lagere lasten (Zie toelichting bij programma 3, beleidsveld 2).
 - Kleine verschillen als gevolg van aanpassingen maatstaven (met name aantallen)

Beleidsveld 3 Dividend

- Voor 2014 heeft Eneco een hogere winst dan verwacht behaald. Dit resulteert in een hogere dividenduitkering dan in de begroting 2015 staat geraamd. De dividenduitkering over het jaar 2014 ontvangen wij in 2015. Het voordeel is € 424.000 (+). Dit is een incidenteel voordeel.

Beleidsveld 4 Financieringsfunctie

- De rentekosten die ten laste komen van de algemene dienst, komen in 2015 naar verwachting € 1.825.000 (+) lager uit dan waar in de begroting nog rekening mee werd gehouden. Deze lastendaling heeft een aantal oorzaken:
 - De liquiditeitsprognose is conform planning herijkt en deze laat een lagere financieringsbehoefte zien dan waar bij het opstellen van de begroting 2015 nog rekening mee was gehouden. Omdat we minder hoeven te lenen dan begroot betalen we ook minder rente dan begroot. Een deel van dit rentevoordeel is een voordeel binnen de GREXen omdat met name de herijking van de GREXen debet is aan de lagere financieringsbehoefte.
 - In april 2015 heeft de raad de nota rentebeleid vastgesteld. Daarmee is besloten om in 2015 uit te gaan van een inleenrente van 1,5%. Bij het opstellen van de begroting bedroeg dit per-

centage, conform vastgesteld beleid, nog 3,5%. Dit betekent een voordeel voor de algemene middelen.

- Met het vaststellen van de nota treasurystrategie is besloten om onze financieringsbehoefte vooralsnog kort te lenen. In 2015 doet de situatie zich voor dat we rente ontvangen op deze korte leningen. Zeer recent zijn deze korte leningen omgezet in lange financiering, die echter ook onder de gestelde 1,5% is afgesloten. Dat betekent dat ten opzichte van de in de nota rentebeleid gestelde rente van 1,5% in 2015 een voordeel wordt geboekt.
- Eind april 2015 is de nota rentebeleid vastgesteld en als onderdeel hiervan is besloten tot een andere verantwoordingswijze van het uit exploitatie genomen deel van Wilderszijde. Voor de kostenplaats kapitaallasten betekent dit een nadeel van € 403.000 (-) ten opzichte van de begroting 2015. Daar tegenover staat een voordeel op het programma Grondzaken van € 432.000 ten opzichte van de begroting 2015.
- Door de versnelde afschrijving van de restant boekwaarde, per 31 december 2014, van geactiveerde onderhoudskosten schoolgebouwen vervallen, met ingang van 2015, van deze investeringen de toegekende kapitaallasten (zie ook programma 2). De nadelige effecten (-) bedragen voor 2015: € 80.212; 2016: € 75.815; 2017: € 73.695 en 2018: € 66.377). De netto lasten (afschrijvingen) dalen (+) in 2015 en 2016 met € 47.000 en vanaf 2017 met € 42.000.

Het voordeel op de financieringsfunctie voor de jaren 2016 en later zijn opgenomen in het hoofdstuk 11 (bezuinigingen) van de kadernota 2015.

Beleidsveld 5 Algemene dekkingsmiddelen en saldo kostenplaatsen

- Ten behoeve van de implementatie van de decentralisatie Jeugd is in 2015 extra inzet nodig van € 42.000 (-). De dekking van € 42.000 komt uit het implementatiebudget 3D uit programma 3.
- Op basis van de huidige zorgvraag en de eerste ervaringen met de uitvoering van de nieuwe taken, is de begrote personele bezetting met 3,8 fte's naar beneden bijgesteld. Dit resulteert in structureel lagere loonkosten van € 286.832 (+).
- Het gebouw aan de Noorderparklaan heeft tijdelijk geen schoolfunctie meer. Wel moet dit pand worden behouden, aangezien dit opgenomen is in de meerjarenplanning voor wat betreft schoolaccommodaties. In de tussentijd wordt dit pand tijdelijk verhuurd. De opbrengsten van de huur zijn al meegenomen in de begroting. De kosten van beheer (€ 17.000 (-) van het pand nog niet. Deze worden nu structureel geraamd, omdat dit gebouw op korte termijn nog geen schoolfunctie krijgt.
- In de begroting 2015 is abusievelijk een stelpost ad € 79.000 (-) aan verlaagde uitgaven opgenomen. Dit bedrag betreft voor een deel verlaagde inkomsten (€ 67.000) en voor een deel verhoogde uitgaven (€12.000), middels de voorjaarsnota wordt dit gecorrigeerd.
- De raming van Optisport is geactualiseerd op basis van de begroting 2015. In de nieuwe raming is meegenomen dat de huurinkomsten op een aantal maatschappelijke panden zullen afnemen als gevolg van het nieuwe huurbeleid. Ook is meegenomen dat voor het pand aan de Notaris kruytstraat in Bergschenhoek niet langer huur wordt ontvangen, aangezien de bibliotheek de huur heeft opgezegd. De inkomsten zijn in totaal afgeraamd met € 176.984 (-).
- Als gevolg van indexeringsafspraken verhogen wij de raming van de vaste bijdrage aan Optisport met €22.000 (-).
- Naar aanleiding van het afronden van een aantal projecten en opname in het onderhoud wordt er een bedrag van € 433.183 (+) vanuit de stelpost areaaluitbreiding overgeboekt naar de betreffende onderhoudsbudgetten (zie programma 4)
- Op de stelpost Areaaluitbreiding kan € 125.000 (+) incidenteel worden afgeraamd voor het jaar 2015. Bij de Najaarsnota zal er een herijking van de stelpost plaats vinden.

Beleidsveld 6 Mutaties reserves

De toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden per programma getoond en toegelicht. Voor het boekjaar 2015 is een mutatie van € 68.000 benodigd om de reserve Wilderszijde op het niveau te brengen zoals vermeld in de Nota rentebeleid 2015.

4 Lopende investeringen 2015

In de begroting 2015-2018 heeft de Raad het Meerjarig Investerings Programma (MIP) vastgesteld. In dit hoofdstuk word specifiek ingegaan op de afwijkingen ten opzichte van dit vastgestelde MIP en de huidige lopende projecten. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen investeringen in Beheer & Onderhoud, onderwijs en Ruimtelijke ordening. De financiële effecten op de begroting staan reeds verwerkt bij de individuele programma's. Dit hoofdstuk geeft een integraal beeld van de wijzigingen op de investeringen.

4.1 Vervangingsinvesteringen Beheer en Onderhoud

In de meerjarenbegroting 2015-2018 zijn de bestuurlijk relevante vervangingsinvesteringen opgenomen voor 2015. In deze voorjaarsnota wordt de voortgang van deze projecten gerapporteerd. Projecten die in 2014 niet zijn afgerond zijn in de jaarstukken 2014 toegelicht. In onderstaande tabel zijn de projecten opgenomen waarover afwijkingen zijn te rapporteren. Overige bestuurlijk relevante projecten lopen volgens planning.

Bestuurlijk relevante projecten 2015

Nr.	Projecten	Begroting 2015-2018)	Totaal krediet per 1 januari 2015	Aframen VJN	Bijramen VJN	Doorschuiven naar latere jaren	Geprognostiseerde uitgave 2015
1	Renovatie Vogelbuurt (riolering en wegen)	290	401			225	176
2	Aansluiting ongerioleerde panden	375	570			38	532
3	Renovatie Zeeheldenbuurt (riolering en wegen)	355	535	200		30	305
4	Verbeteringsmaatregelen riolering glastuinbouwgebieden	530	811	50		230	531
5	Integraal project Pastoor Verburghweg/Noordersingel (fietsvoorzieningen, wegen, brug, riool)	1.720	1.580			1.195	385
6	Reconstructie Wilgenlaan	650	750			580	1.330
7	Overige projecten	2.843	3.938	299	74	598	3.115
	Totaal	9.045	11.570	549	74	2.902	9.353

1- Renovatie Vogelbuurt (riolering en wegen)

Op grond van in 2014 gerapporteerde bijstelling planning onderzoeksfase, is het noodzakelijk de voorbereidingsfase voor definitief ontwerp en besteksfase (deels) door te schuiven naar 2016. In het onderzoekstraject is ook mede bepalend de gelijktijdig noodzakelijk hydraulische rioolaanpassingen, keuze grondwaterbeheersing en al dan niet te kiezen voor een zettingsvrije techniek voor de riolering. De impact in te maken keuze betekent in de voorgenomen investering een verschil van 1,5 miljoen in de periode 2016-2018. Deze bijstelling betreft in 2015 een bedrag van € 225.000.

2- Aansluiting ongerioleerde panden

De planning van afronding werkzaamheden en nazorg is bijgesteld, waardoor een deel ter grootte van €38.000 hiervan naar 2016 doorloopt. Onzekerheid hierbij is de met HHSK nog te bereiken overeenstemming over het al dan niet noodzakelijk niet rioleren van 5 panden.

3- Renovatie Zeeheldenbuurt (riolering en wegen)

Als gevolg van aangepaste ontwerpen en aanbestedingsvoordelen zijn er financiële voordelen ter grootte van ca. € 200.000,-. Als gevolg van het uitlopen van de werkzaamheden van het waterschap wordt de planning van de nazorg van de rioleringswerkzaamheden voor €30.000 doorgeschoven naar 2016.

4- Verbeteringsmaatregelen riolering glastuinbouwgebieden

In verband met nog niet afgerond onderzoek naar varianten in de verbeteringsmaatregelen en het op basis van rioolinspectie bepalen van noodzakelijk te vervangen gedeeltes van de vrijverval riolen is de uitvoering naar 2016 uitgefaseerd ter grootte van €230.000.

Als gevolg van aanbestedingsvoordelen en rekening houdende met de voortgang van het werk zijn er financiële voordelen, ter grootte van ca. € 50.000.

5- Integraal project Pastoor Verburghweg/Noordersingel (fietsvoorzieningen, wegen, brug, riool)
Uitgangspunt is het eerder gemaakte Definitief Ontwerp van de Noordersingel/Pastoor Verburghweg. Het bezwaar tegen de verbreding van de Pastoor Verburghweg is behandeld bij de Raad van State. Pas na een uitspraak van de Raad van State kan gestart worden met de werkzaamheden. Indien bezwaarmaker in het gelijk wordt gesteld zal opnieuw een vergunningsprocedure moeten worden gestart voor verbreding van de weg. Prognose is dat in 2015 eventueel het zandbed ter voorbelasting kan worden gerealiseerd. Hier is maar een deel van het beschikbaar budget voor 2015 voor nodig en het restbedrag wordt doorgeschoven naar 2016.

Het vervangen van duikers Noordersingel van het noordelijke deel wordt dit jaar uitgevoerd. Het zuidelijke deel zal in 2016 uitgevoerd worden.

Ook wordt aanpassen van (pers) leidingen vertraagd omdat dit samen hangt met de wegwerkzaamheden. Met Stedin wordt overleg gevoerd over uit te voeren werkzaamheden en wijze van aanpak.

6- Renovatie Wilgenlaan (integraal riolering & wegen)

Reconstructie Wilgenlaan is een integraal project van wegen en riolering gepland in 2015 en 2016. In 2014 is er een budget voor het wegengedeelte van € 658.952 vrijgegeven bij het amendement investeringsstop bij de begroting 2015 met een bedrag van 15.000,- in 2015 en restant in 2016. Het project is gefaseerd in een voorbereidings- en uitvoeringsfase voor riolering en wegconstructie. Door een optimalisatie van het rioleringsgedeelte (relining i.p.v. vervanging) kan de uitvoering van de weg al in 2015 worden uitgevoerd. Hierdoor wordt via deze voorjaarsnota voorgesteld om het budget van de uitvoeringsfase wegconstructie naar voren te halen en wordt voor het totale projectbudget van €1.330.000,- in 2015 ingezet.

7- Overige projecten

Van de overige projecten worden een paar projecten afgeraamd bij de voorjaarsnota zoals aangegeven in de jaarrekening. Dit zijn de volgende projecten:

Projecten	Bedrag
Vervanging en renovatie riool Sterrenweg (br)	€21.000
Vervanging en renovatie riool Warmoezerij (br)	€100.000
Reconstructie Sterrenweg	€60.000
Reconstructie Edisonlaan/Reconstructie Heulslootweg (blw)	€75.000
Vervangen beschoeiing 2013	€14.603
Nido Stratos B06-12 BCL-260/ Kleine strooier (sectie blw)	€29.000

Overige doorgeschoven en vertraagde projecten

Vervanging vrijval riool 2014-2015 (te verdelen)- €145.000

Er zijn nog keuzes en prioritering noodzakelijk o.b.v. uitgevoerde rioolinspecties met toekenning van het budget aan concrete projecten en hierbij vindt ook afstemming plaats met andere werkzaamheden in de openbare ruimte.

Vervanging vrijval riool 2015-2016 (te verdelen)- €175.000

Er zijn nog keuzes en prioritering noodzakelijk o.b.v. uitgevoerde rioolinspecties met toekenning van het budget aan concrete projecten en hierbij vindt ook afstemming plaats met andere werkzaamheden in de openbare ruimte.

Vervangen pompen en datatransmissie drukriolering 2011-Zuidersingel renovatie en automatisering druk-riool- €66.000

Door de in 2014 gerapporteerde scope wijziging is bijstelling van de planning noodzakelijk met effect op de jaar overschrijdende uitvoeringsfase en nazorg. Dit ter grootte van een bedrag van ca. 66 K.

ORIOLES (honkbalveld)- €76.631

Renovatie van de Honkbal wordt twee jaar doorgeschoven i.v.m. hogere eisen honkbalbond en extra kosten hiervoor, dit na overleg tussen de honkbalbond, de club en de gemeente.

ORIOLES (softbalveld 1)- €33.316

Renovatie van de Honkbal wordt twee jaar doorgeschoven i.v.m. hogere eisen honkbalbond en extra kosten hiervoor, dit na overleg tussen de honkbalbond, de club en de gemeente.

Sportpark Sporthoek - beregeningsinstallaties-€37.611

Renovatie van de Honkbal wordt twee jaar doorgeschoven i.v.m. hogere eisen honkbalbond en extra kosten hiervoor, dit na overleg tussen de honkbalbond, de club en de gemeente.

Overige versnelde Projecten

Vervangen damwand Hoefweg

De vervanging stond oorspronkelijk gepland in 2016. Dit project wordt door de slechte staat van de damwand en veiligheidsredenen naar voren gehaald. Het budget uit jaarschijf 2016 van €73.968 wordt naar voren gehaald via deze voorjaarsnota.

4.2 Investerings Onderwijs

Binnen de investeringen op het beleidsveld onderwijs zijn een tweetal wijzigingen:

- Door de versnelde afschrijving van de restant boekwaarde, per 31 december 2014, van in het verleden geactiveerde onderhoudsuitgaven van schoolgebouwen primair onderwijs komen de kapitaallasten te vervallen.
- De geplande renovatie op de Prins Mauritschool vindt geen doorgang waardoor de investering van € 907.000 komt te vervallen. Dit zorgt voor een vrijval in kapitaallasten.

4.3 Investerings Ruimtelijke ontwikkeling

Opstallen IRADO

In het verleden is contractueel vastgelegd dat de gemeente Lansingerland een terugkoopverplichting heeft voor de opstallen op Bosland 51. In de meerjarenbegroting is ter dekking van de kosten een bedrag van € 75.000 opgenomen die kan worden gebruikt om de kapitaalslasten van de investering te dekken. Het corresponderende krediet hierbij bedraagt €937.500. Aangezien op dit moment het aankoopbedrag niet bekend is wordt dit rekenkundige bedrag als investeringskrediet aangevraagd. Het uiteindelijke bedrag wordt volgens het contract bepaald op marktwaarde. Deze waarde zal door de taxateurs bepaald worden

4.4 Ontwikkeling Staat van investeringen

In onderstaande overzicht bij 1.3 ontwikkelingen staat van investeringen zijn de financiële consequenties van bovenstaande meerjarig opgenomen.

De actualisatie van de investeringen heeft gevolgen voor de begrote afschrijvingslasten. Door verschillende aframingen van kredieten en verschuivingen in tijdsplanningen. De ontwikkelingen die hierboven zijn genoemd zorgen voor het volgende saldo op de investeringen. Toelichting op de verschillende ontwikkelingen staan op de verschillende programma's en hierboven gemeld.

	2015	2016	2017	2018
Actualisatie projecten Beheer en Onderhoud		73.369	28.540	147.274
Versneld afschrijven onderhoud Schoolgebouwen	80.212	75.815	73.695	66.377
Vervallen investering Prins Mauritschool		68.543	67.263	65.964
Saldo op de investeringen	80.212	217.727	169.498	279.615

5 Treasury

Het doel van deze paragraaf is om de raad te informeren over wijzigingen in het treasurybeleid en de beheersing.

Wet- en regelgeving

Ten opzichte van vorig jaar zijn er geen wijzigingen in externe wet- en regelgeving. Voor wat betreft interne regelgeving geldt dat in april 2015 de Nota rentebeleid 2015 en de Treasurystrategie 2015 zijn vastgesteld door de raad. In het najaar van 2015 zal het Treasurystatuut worden geactualiseerd.

Treasurybeleid

Het treasurybeleid is gericht op maximale benutting van de kasgeldlimiet vanwege de flexibiliteit en de huidige lage rente. De kasgeldlimiet is 8,5 % van het begrotingstotaal en bedraagt daarmee voor onze gemeente in 2015 ruim € 11 miljoen. In het eerste kwartaal was de omvang van de afgesloten kasgeldleningen opgelopen van € 20,9 op 1 januari tot € 36,9 miljoen ultimo maart. Dit betekent dat vanaf het eerste kwartaal 2015 sprake is van een overschrijding van de kasgeldlimiet. Afgaande op de huidige liquiditeitsprognose loopt de financieringsbehoefte de komende maanden verder op. Met het vaststellen van de nota Treasurystrategie is besloten om maximaal drie kwartalen de kasgeldlimiet te kunnen overschrijden, tenzij de rente voor die tijd gaat stijgen.

Ontwikkelingen

De huidige renteontwikkeling kende tot eind april een dalend karakter. Begin mei is (met name de lange) rente echter gaan stijgen. Op 7 mei 2015 zijn, in verband hiermee, twee langlopende lineaire leningen aangetrokken voor een bedrag van in totaal 50 miljoen. Dit betreft een lineaire lening van 40 miljoen met een looptijd van tien jaar voor een rentepercentage van 0,625% en een lineaire lening van 10 miljoen met een looptijd van 15 jaar voor een rentepercentage van 0,896%.

In de begroting 2015 is voor het aantrekken van nieuwe leningen nog gerekend met een percentage van 3,5%. Aangezien in de periode tot 7 mei 2015 het kortlopende geld tegen een negatieve rente is uitgezet, de financieringsbehoefte lager is dan verwacht en op basis van de nota rentebeleid de marktrente voor 2015 is teruggebracht van 3,5% naar 1,5%, ontstaat een rentevoordeel voor 2015 van ongeveer € 2,1 miljoen ten opzichte van de begroting. Hier tegenover staat een nadeel voor de algemene middelen van circa € 0,35 miljoen voor het minder kunnen doorbelasten van de gemaakte rentekosten aan de Grex-en. Per saldo leiden de totale rente-effecten tot een meevaller van € 1,8 miljoen in deze Voorjaarsnota in 2015. De meerjarige effecten zijn in de kadernota 2015 verwerkt.

Aangetrokken leningen in 2015

Op 7 mei is besloten langlopende financiering voor een totaalbedrag van 50 miljoen aan te trekken. Hiermee is Lansingerland gedurende een korte periode over-liquide, maar in de loop van 2015 (3^e/4^e kwartaal) zal de financieringsbehoefte weer oplopen naar € 18 mln. (verplichte aflossing oude leningen). Dan verandert de situatie van over-liquide zijn weer in een liquiditeitstekort.

Peildatum	Financieringsbehoefte (bedrag € x 1000)
1 januari 2015	20.947 tekort
1 april 2015	38.069 tekort
1 juli 2015	21.558 overschot
1 oktober 2015	19.746 overschot
1 januari 2016	17.706 tekort

6 Drie decentralisaties

In de begroting 2015-2018 is ervan uitgegaan dat de kosten van de drie decentralisaties de komende jaren door de gemeente gerealiseerd kunnen worden binnen de middelen die wij van het Rijk, via de algemene uitkering (integratie - uitkering sociaal domein) ontvangen. Dit betreffen de kosten voor de zorgbudgetten plus de personeelskosten inclusief overhead van de betrokken ambtenaren. De 3D's zijn in zekere zin echter open-einde regelingen. De aantallen cliënten en de te betalen prijzen waren tijdens het opstellen van de begroting 2015 nog niet allemaal bekend. Budgetneutraliteit was absoluut het uitgangspunt, maar de kans op overschrijdingen is aanwezig. Daarbij gaat het met name om mogelijke risico's op het gebied van de Jeugdzorg als gevolg een meer dan landelijke gemiddelde stijging van het aantal jeugdigen in onze gemeente de komende jaren. Daarnaast maakt de garantie aan onze Jeugdzorg Instellingen dat de komende twee jaar 95% van de huidige budgetten zijn gegarandeerd, dat de ruimte om via beleidskeuzes tot lagere kosten te komen beperkt is. De mogelijke overschrijding op de jeugdzorg wordt (deels) door onderschrijdingen op de WMO en de participatie gecompenseerd. Uitgangspunt is dat er niet wordt ingeboet op de afgesproken kwaliteit. De afgesproken kwaliteit blijft op deze twee beleids-terreinen overeind. Mocht blijken dat de 3D's per saldo niet budgettair neutraal zijn te realiseren, dan wordt dit tekort vanuit de algemene reserve gesuppleerd.

De laatste maanden van 2014 zijn de te verwachten aantallen cliënten vanuit verschillende bronnen aangeleverd en geanalyseerd. Ook de contracten met de instellingen zijn gesloten waardoor de prijzen bekend zijn geworden. Op basis van de aantallen en de prijzen is een 3D begroting opgesteld per zorgsoort. De in de primaire begroting opgenomen stelposten voor de uitgaven op basis van de inkomsten uit de algemene uitkering zijn omgevormd tot functionele budgetten. Doordat de functionele budgetten voor de Jeugdzorg hoger uitkwamen dan de inkomsten uit de algemene uitkering is er een verwacht tekort voor Jeugdzorg ontstaan van € 781.723. De stelpost voor de nieuwe WMO is ook omgevormd tot functionele budgetten. Hier komen de functionele budgetten lager uit dan de inkomsten uit de algemene uitkering waardoor er € 268.582 op de stelpost blijft staan. Voor Participatie is het uitgangspunt dat de lasten niet hoger zijn dan de inkomsten uit de algemene uitkering plus € 200.000 structureel uit de kadernota 2012. De functionele budgetten zijn conform deze systematiek verwerkt. Voor het opstellen van de voorjaarsnota 2015 ziet de reeks met tekorten/overschotten er als volgt uit.

bedragen x € 1,-

	2015	2016	2017	2018
Wmo	€ 268.582	€ 400.990	€ 275.388	€ 236.190
Jeugd	€ -781.723	€ -1.334.459	€ -1.348.982	€ -1.351.814
Participatie	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ -513.141	€ -933.469	€ -1.073.594	€ -1.115.624

Op basis van de huidige zorgvraag en de eerste ervaringen met de uitvoering van de nieuwe taken, is de begrote personele bezetting met 3,8 fte's naar beneden bijgesteld. Dit resulteert in structureel lagere loonkosten inclusief overhead van € 437.265.

Door de lagere loonkosten inclusief overhead kunnen de nog niet begrote kosten voor de transformatie (€ 50.000) en toezicht (€ 25.000) WMO worden opgevangen. Daarnaast levert een eerste inschatting op de uitputting van het WMO budget een incidenteel voordeel op van € 100.000. De nog niet begrote post voor vervoer van jeugd naar en jeugd GGZ-instelling levert € 100.000 nadeel op. Door de bezuinigingen op de formatie in te zetten voor de zorg in combinatie met bovenstaande ontwikkelingen wordt de taakstelling binnen de 3D's voor 2015 teruggebracht van € 513.141* naar € 287.237 en het participatiebudget met € 136.361 opgehoogd. Zie programma 7, saldo kostenplaatsen, voor de lagere loonkosten.

*in de laatste berichtgeving naar de raad is een tekort van € 710.786 op de 3D's als saldo aangegeven, het verschil zit in de € 197.645 risico op verminderde inkomsten participatie die bij de berekening toen wel is meegenomen en nu niet (omdat het er niet naar uitziet dat dit risico zich gaat voordoen).

Nadat de mutaties op de drie decentralisaties uit deze voorjaarsnota zijn verwerkt (zie programma 3) wordt de reeks als onderstaand.

bedragen x € 1,-

VJN2015	2015	2016	2017	2018
Wmo	€ 416.736	€ 499.144	€ 373.542	€ 334.344
Jeugd	€ -703.973	€ -1.256.709	€ -1.271.232	€ -1.274.064
Participatie	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ -287.237	€ -757.565	€ -897.690	€ -939.720

In de presentatie aan de raad in april 2015 is een inschatting gepresenteerd van de uitputting van de 3d-budgetten. Doordat de leveranciers veelal nog op algemene voorschotbasis worden betaald in plaats van op basis van werkelijke verstrekkingen is deze inschatting voorlopig. Op alle terreinen bleven de kosten binnen de geraamde budgetten. De verwachting is dat de informatiestromen rond de zomer goed gaan functioneren. In de najaarsnota 2015 kan het financiële effect van de drie decentralisaties op de functionele budgetten, de taakstelling jeugd en de stelpost WMO worden verwerkt.

Vanaf 2016 wordt er een objectief verdeelmodel voor de WMO en Jeugd ingevoerd. Zie kadernota 2015.

7 Taakstellingen en bezuinigingen

In dit hoofdstuk wordt in beeld gebracht tot welke bezuinigingen in voorgaande jaren voor 2015 is besloten en in welke mate deze op dit moment zijn gerealiseerd. Hoewel er al eerder bezuinigingen zijn doorgevoerd, is er bij de kadernota 2013 voor het eerst tot bezuinigingen besloten die effect hadden op de jaarschijf 2015 en verder. Ook bij de Kadernota 2014 is er besloten tot bezuinigingen voor het jaar 2015. In onderstaande tabellen worden deze bezuinigingen weergegeven.

Bezuinigingen kadernota 2013

bedragen x € 1.000

	2014	2015	2016	2017	2018
Gerealiseerde bezuinigingen kadernota 2013					
Jeugd en jongerenwerk	50	50	100	170	170
LEA-budget schrappen	70	138	138	138	138
Leerlingenvervoer	-	75	250	250	250
Stoppen combinatiefuncties sport	-	-	102	102	102
Verlagen subsidies cultuur en leefbaarheid	125	250	375	500	500
Bezuiniging 15% WMO	329	657	657	657	657
Openbare ruimte	600	600	600	1.200	1.200
Andere aanpak/werkwijze bestemmingsplannen	-	-	80	110	110
Maatregelen formatie overhead	826	953	1.052	1.237	1.237
Minder schoonmaak en beveiliging - realistische variant	-	60	60	60	60
Verhuur gemeentehuis	-	45	65	85	114
Schrappen leerervaringsplaats uit formatie	-	22	22	22	22
Economie en glastuinbouw	-	30	50	50	50
Verhogen tarieven buitensport	-	100	200	200	200
Subtotaal gerealiseerde bezuinigingen kadernota 2013	2.000	2.980	3.751	4.781	4.810
Nog te realiseren bezuinigingen kadernota 2013					
Exploitatie bijdrage sportfondsen verlagen - sportfondsen prijzen verhogen	-	20	20	20	20
Totaal bezuinigingen kadernota 2013	2.000	3.000	3.771	4.801	4.830

Bezuinigingen kadernota 2014

bedragen x € 1.000

	2014	2015	2016	2017	2018
Budgetten personeel & organisatie	-	75	75	75	75
Bezuinigingen op facilitaire zaken	-	30	30	30	30
Efficiency organisatie	-	100	200	300	400
Minder ruime openingstijden	-	40	40	40	40
Beheer met schapen vervangen door machinaal maaien	-	-	-	65	65
Beheerplan Water	-	65	65	65	65
Beheerplan Begraafplaatsen	-	35	35	35	35
Verlagen budget onderzoek een advieskosten en inhuur afdeling RO	-	143	143	143	143
Totaal bezuinigingen kadernota 2014	-	488	588	753	853

De hierboven gepresenteerde bezuinigingen zijn met uitzondering van “exploitatiebijdrage sportfondsen verlagen en prijzen verhogen” allemaal verwerkt in de budgetten van de begroting 2015-2018 en daarmee gerealiseerd. In de meeste gevallen betekent dit dat de betreffende uitgavenbudgetten zijn afgehaald dan wel dat de inkomsten taakstellend zijn verhoogd. Over het algemeen hebben de bezuinigingen een forse impact gehad: taken werden niet meer uitgevoerd of moeten met aanmerkelijk minder capaciteit worden gerealiseerd.

Uit de kadernota 2013 resteert nog één taakstellende bezuiniging op het zwembad (exploitatiebijdrage sportfondsen verlagen en prijzen verhogen) van € 20.000 welke nog niet is ingevuld en verwerkt in de begroting 2015 e.v. Bij de najaarsnota 2015 wordt hier invulling aan gegeven.

Bijlage 1: Begrotingswijzigingen en administratieve wijzigingen

Nr.	Omschrijving	Bedrag 2015	Effect begrotingssaldo	Wijziging
1	Definitieve meerjarenbegroting 2015 - 2018 (inclusief A 2014 - 23)	50.000	geen	BR1400309
2	Beschikbaar stellen kredieten bij begrotingsbehandeling	1.690.533	geen	BR1400309
3	Collegeprogramma 2014 - 2018	300.000	geen	BR1400383
4	(Structurele) mutaties 2015 NJN 2014	1.868.500	1.810.825	BR1400349
5	Uitwerking nav Amendement 2014-21 Investerings meerjarenbegroting 2015-2018	4.882.860	geen	BR1400376
6	Kapitaallasten bezuinigingstaakstelling B&O	330.473	geen	Administratief
7	Leges aanpassing nav BR1400350	500.000	geen	Administratief
8	Tijdelijke inzet teamleider Participatie	20.000	geen	Administratief
9	WMO 3D verdeling stelpost over budgetten	3.943.489	geen	Administratief
10	verlenging inhuur UA	6.000	geen	Administratief
11	Aanpassing begrotingswijziging amendement 2014-23	22.800	geen	Administratief
12	Jeugd 3D verdeling stelpost	9.427.964	geen	Administratief
13	Herschikking reïntegratie en participatie	593.277	geen	Administratief
14	Herschikking inkomensondersteuning	721.437	geen	Administratief
15	Herschikking subsidies	135.235	geen	Administratief
16	Naamgeving individueel vervoer	159.000	geen	Administratief
17	aanpassingen onderwijs-kinderopvang	578.348	geen	Administratief
18	diverse administratieve aanpassingen sociaal domein	2.100.642	geen	Administratief
19	diverse administratieve aanpassingen sociaal domein	34.000	geen	Administratief
20	Doorinhuur P&O adviseur	33.700	geen	Administratief
21	Personele wijzigingen bij BIF	116.688	geen	Administratief
22	Mutaties afdelingsplannen - onderdeel salarissen	1.259.022	104.199	Administratief
23	Afdelingsplannen - inhuur en uitbesteding	1.194.987	geen	Administratief
24	Herschikking Preventief jeugdbeleid CJG	457.634	geen	Administratief
25	Inhuur bestuurssecretariaat	17.920	geen	Administratief
26	Inzake inhuur RO en V&H	187.000	geen	Administratief
27	inhuur ivm langdurige ziekte team RWL - PUZ	49.000	geen	Administratief
28	Verdeling opleidingsbudgetten over afdelingen	236.690	geen	Administratief
29	Tijdelijke inhuur Financiën, directieadvies	45.000	geen	Administratief
30	Dialogo met de samenleving en onderzoek identiteit	90.000	geen	Administratief
31	Correctie verzekeringsbudgetten	19.940	geen	Administratief
32	Wijziging budget van economie naar communicatie	30.000	geen	Administratief
33	ant.ovk opvoer 2015	1.031.397	geen	Administratief
34	ant.ovk opvoer 2015	106.899	geen	Administratief
35	Inhuurbudget uitkeringsadministratie	24.100	geen	Administratief

Begrotingswijzigingen zijn programma overschrijdend en worden voorgelegd aan de raad. Administratieve wijzigingen hebben geen programma overschrijdende consequenties en hoeven niet voorgelegd te worden aan de raad.